

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi rikoslain 45 luvun 1 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan rikoslakia selvennettäväksi siten, että sotilaita koskevia rikoslain säännöksiä sovellettaisiin myös henkilöön, joka on puolustusvoimissa nimitetty virkamieheksi määräaikaiseen virkasuhteeseen hoitamaan sotilastehtävää. Uuden virkamieslain mukaan tällaista henkilöä ei enää

määrätä hoitamaan sotilasvirkaa, mikä voi aiheuttaa epävarmuutta sotilaita koskevien rikoslain 45 luvun säännösten soveltamisessa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Sotilasrikoksia koskevan rikoslain 45 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kyseisen luvun säännösten alaisia ovat sotilaita. Pykälän 2 momentin mukaan sotilaita ovat puolustusvoimien sotilasviroissa palvelevat, aseellisia tai aseettomina asevelvollisuuttaan suorittavat ja naisten vapaachoisesta asepalveluksesta annetussa laissa (194/95) tarkoitettua palvelusta suorittavat sekä puolustusvoimissa sotilasvirkaan koulutettavat oppilaat. Puolustusvoimien sotilasvirat on määritelty puolustusvoimista annetun asetuksen 35 §:ssä.

Uusi valtion virkamieslaki (750/94) tuli voimaan 1 päivänä joulukuuta 1994. Lain 9 §:n mukaan rajoitetuksi ajaksi palvelukseen otettavia, esimerkiksi sijaisuuksia tai avoinna olevia virkoja hoitamaan otettavia henkilöitä ei enää määrätä virkaatoimittavina hoitamaan avoinna olevia virkoja, vaan heidät nimitetään virkamieheksi määräaikaiseen virkasuhteeseen. Puolustusvoimissa tällaista menettelyä käytetään säännönmukaisesti esimerkiksi varusmiesten koulutuksessa lomakautena tarvittavan täydentävän henkilöstön palkkaamisessa. Uuden virkamieslain mukaisesti tällaisiin sotilastehtäviin otetut eivät siten palvele rikoslain tarkoittamassa sotilasvirassa. Tämän johdosta on tulkinnanvaraisista, ovatko he rikoslain 45 luvun sotilasran-

gaistussäännösten alaisia. Kun asianomaiset tosiasiaissa palvelevat kuitenkin sotilaina vastaavissa tehtävissä kuin sotilasviroissa palvelevat, ei tällaista tilannetta voida pitää asianmukaisena.

Edellä olevan johdosta ehdotetaan rikoslain 45 luvun 1 §:n säännöstä muutettavaksi siten, että sen 2 momenttiin lisättäisiin maininta puolustusvoimien virkamiehistä, jotka on nimitetty määräaikaiseen virkasuhteeseen palvelemaan sotilastehtävissä.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole organisatorisia eikä taloudellisia vaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Lakiehdotus on valmisteltu oikeusministeriössä virkatyönä. Valmistelun aikana on oltu yhteydessä puolustusministeriöön.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

rikoslain 45 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikoslain 45 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on 18 päivänä kesäkuuta 1993 annetussa laissa (522/93), seuraavasti:

1 §

virkasuhteeseen määrättyinä sotilastehtävään;

Sotilaita ovat:

1) puolustusvoimien sotilasviroissa palvelevat ja ne, jotka on nimitetty puolustusvoimissa virkamiehiksi määräaikaiseen

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 199 .

Helsingissä 16 päivänä elokuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Kari Häkämies*

Laki**rikoslain 45 luvun 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain 45 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on 18 päivänä
 kesäkuuta 1993 annetussa laissa (522/93), seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

Sotilaita ovat:

1) puolustusvoimien sotilasviroissa palve-
levat;

Sotilaita ovat:

1) puolustusvoimien sotilasviroissa palve-
levat ja ne, jotka on nimitetty puolustusvoi-
missa virkamieheksi määräaikaiseen vir-
kasuhteeseen määrättyinä sotilastehtävään;

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

